

uvažuje, da je bila lažnjiva označba spremljevalke kot lastne soproge lažnjiva ne le glede spremljevalke, ampak tudi glede osebe »zglasevalca«. V tem namreč ni videti le trditve, da je spremljevalka omožena z obtožencem, v tem tiči namreč tudi trditev, da je obdolženec, ki se je zglašil, s spremljevalko v razmerju zakonskega moža. Ni torej nobenega dvoma, da gre tukaj za lažnjivo navedbo, ki se nanaša tako na spremljevalko kakor na osebo, ki se je lažnjivo zglašila.

T. B.

Izpred upravnega sodišča.

a) Javnost potov.

Deželni odbor kranjski je, potrjujoč sklep občinskega odbora v Št. V. z dne 7. februarja 1904 izrekel, da se morata poti parc. št. 1619 in 1620 kat. občine St. popraviti in da se ne ugodni zahtevi pritožnikov po opustitvi teh poti kot občinskih.

Upravno sodišče je z odločbo 27. februarja 1907, št. 1947, na pritožbo J. T. in tovarišev iz vasi G. in D. razsodilo:

Kar se tiče poprave potov kot voznihi ali pešpotov in kroga konkurenčnih zavezancev, se izpodbijana odločba razveljavlja zaradi pomanjkljivega postopanja. V drugem se pritožba zavrača kot neutemeljena.

Razlogi.

Pravni interes pritožnikov na stvari je podan s tem, da njih zahteva proti ukazu županstva, ponovljenem vsled odklonilnega sklepa občinskega odbora, da morajo poti z gramozom nasuti, meri na oprostitev naloženih del. Pritožniki izpodbijajo odločbo zaradi pomanjkljivosti postopanja, ker nista bili preiskani v njihovem rekurzu uveljavljeni točki, namreč

1. da sta označeni parceli zasebna poljska pota, ki nista bila nikdar v rabi kot vozna, temveč sta bila od nekdanj s travo zarasla pešpota;

2. če bi bila občinska pota, bi morala cela občina skrbeti za njih vzdrževanje in ne samo posestniki iz vasi D. in G.

Upravno sodišče je predvsem enako deželnemu odboru spoznalo, da je bila zahteva pritožnikov proti občini ta, da naj se pota, katerih pravno svojstvo kot občinskih potov in njih rabo za javni promet vsaj kot pešpotov niti poskusili niso ovreči, črtata iz seznama občinskih potov, o čemer je po § 28 cestnega zakona z dne 28. julija 1889, dež. zak. št. 17, občinski odbor, ki mu pristoji sklepanje v zadevah občinskih cest in potov (§ 4), odločil, da se pota ne opustita.

Tudi v prizivu na deželni odbor izrekajo pritožniki glede pravnega svojstva teh potnih parcel brez utemeljevanja in dokazovanja golo trditev, da sta obe potni parceli od nekdanji zasebni poti med vasema D. in G., sicer pa navajajo, da tudi danes deloma niti nista poljski vozni poti, temveč s travo zarasli stezi, da pa bi morala, če bi bili občinski poti, cela občina skrbeti za vzdrževanje, in ne le posestniki iz vasi D. in G., ob preureditvi za občinski poti bi jih bilo treba šele vprvič pogramoziti in na nekaterih mestih, kjer sta za obložene vozove preozki, bi bilo prikupiti nekaj sveta.

Če je deželni odbor v svoji odločbi smatral pravno svojstvo teh potnih parcel kot občinskih potov za podano in je priziv zoper sklep občinskega odbora, da ne se opustita, zavrnil, ker sta v zemljiški knjigi vpisana kot javno dobro, dokaz, da sta doslej veljali za javni, dalje ker sta pota najkrajša zveza med vasema G. in D., in ker ni bila dokazana taka sprememba razmer, da bi omenjena pota za javni promet ne imela več pomena, tedaj se ta dejanski položaj, ki je nanj oprta odločba in ki tudi v pritožbi ni ovržen, nikakor ne more smatrati kot neskladen s spisi ali vsaj dopolnitve potreben, oziroma v tem ni opaziti pomanjkljivosti postopanja.

V tem oziru se je torej morala pritožba zavrnuti kot neosnovana.

Kar se pa tiče nadaljnih vprašanj, ali naj se ti občinski poti, za katerih popravo gre tudi po besedilu odločbe deželnega odbora, popravijo kot občinski vozni poti ali pešpoti, potem ali naj jih popravlja cela občina ali samo ožji krog udeležencev, ta že v prizivu na deželni odbor, torej še med upravnim postopanjem sprožena in z glavnim vprašanjem tesno združena vprašanja sploh niso bila inštančno rešena, kar je vsekakor bistvena pomanjkljivost upravnega postopanja, torej se je v tem pogledu morala izpodbijana od-

ločba po § 6 zakona z dne 22. oktobra 1875, drž. zak. št. 36 ex 1876, razveljaviti.

O p o m b a p r i o b č e v a l c a. Po delni obnovi postopanja je občinski odbor in vsled priziva deželni odbor leta 1912 odločil, da je potí smatrati za vozni potí in da ju je običajno posuti. Pritožniki niso šli več do upravnega sodišča, pač pa so spravili zadevo pred vodnopravno oblastvo zaradi odvajanja padavinske vode s teh potov, tako da spor morda še danes po 10. letih ni končno rešen.

I. S.

b) V slovenskem delu Koroške se morajo vsi razglasi, ki se tičejo občinskih in drugih volitev, kakor vsa občanom namenjena naznana, objaviti z javnim razglasom v slovenskem jeziku.

Zoper dne 2. maja izvršeno volitev občinskega odbora v Slovenjem Plajberku so pritožniki ugovarjali med drugim tudi, da so bili objavljeni predpisani razglasi o volitvi, razpisani po §§ 12 in 18 občinskega volilnega reda, edino le v nemškem jeziku, dasiravno so prebivalci občine Slovenji Plajberk v pretežni večini Slovenci, to je slovenske narodnosti. Ta protizakonitost je napravila celo volitev povsem nepravilno in protizakonito.

Deželna vlada za Koroško v Celovcu ni ugodila zadevnemu ugovoru pritožiteljev in navaja v odločbi od 24. maja 1913 št. 10.284, da občinski volilni red ničesar ne določa o jeziku, v katerem morajo biti sestavljene, oziroma spisane v zmislu §§ 17 in 18 občinskega volilnega reda predpisane razglasitve in objave. Pri tem se je sklicevala vlada na to, da so se baje objavljali poprej le enojezični nemški razglasi brez ugovora in brez ozira na vsakokratno sestavo občinskega zastopa. Zato tudi sedaj postopanje ni protizakonito.

Upravno sodišče je razveljavilo na pritožbo občanov navedeno odločbo koroške vlade z rzsodbo od 26. marca 1914 iz teh razlogov:

Po §§ 17 in 18 občinskega volilnega reda za Koroško od dne 15. marca 1864 dež. zakona št. 5, se mora objaviti z javnim razglasom ne le razpoložitev volilnih listin, ampak tudi določitev volitve.

Te zakonite določbe imajo namen, podeliti volitvi, to je volilnemu dejanju, kar najbolj mogoče veliko publiciteto, da pridejo volilci v položaj, poslužiti se pristoječe jim reklamacijske, odnosno volilne pravice.

Ker pa pozna zakon le javni razglas kot tisto vprizoritev, ki naj povzroči zadostno obvestitev volilcev, sledi iz tega popolnoma jasnega določila zakona in iz narave stvari same, da se mora izvršiti javni razglas v onem, odnosno v onih v deželi navadnih jezikih, ki je občevalni jezik prebivalcev, kateri so k volitvam poklicani in upravičeni.

Iz tega nedvomno jasnega in tudi poštenega razlaganja občinskega volilnega reda pač sledi brez vseh zavijanj, da se morajo v slovenskem delu Koroške vsi razglasi, nanašajoči se na občinske, pa tudi vsake druge volitve, kakor vobče vsa naznanila, ki so namenjena občanom, spisati, to je, se glasiti in se objaviti v slovenskem jeziku.

Glede občine Slovenji Plajberk je nesporno, da je občevalni jezik velikega dela domačega prebivalstva slovenski. Morala bi torej pristojna oblast zlasti z ozirom na razmerje oddanih glasov in k volitvam došlih volilcev najpoprej konstatirati, če se ni s tem, da se je opustil razglas razpisa občinskih volitev v obrednih jezikih, vplivalo na znani izid volitev.

Vsled tega protizakonitega postopanja morala se je torej izpodbijana odločba koroške deželne vlade razveljaviti po § 7 zakona z dne 22. oktobra 1875 št. 36 drž. zak. iz leta 1876, zlasti, ker temelji na napacnem naziranju.

Književna poročila.

Razprave 39 letnika, knjige II. „Mjesečnika“. M. Obuljen: Naknada štete prouzrokovane krivnjom javnih činovnika u vršenju službe. — Dr. F. E. Smodić: Gospodarstveni razvoj. — Dr. Ivan Pavičić: Pravo testiranja glede mirijskih zemljišta u Bosni i Hercegovini. — Dr. Milan Gruber: Misli o seljačkom nasljednom pravu. — Dr. Srećko Perišić: Čije je pravo prekupa jače u sukobu kmetovskog i suvlasničkog prava? Kmeta ili suvlasnika? — Dr. Ivan Strohal: Nenamišljeno uzrokovanje smrti u starom Trogirskom statutu. — N. B.: O dosjelošti prava ribolova u bivšoj vojnoj Krajini. — Dr. Kažimir Pasini: O utjecaju